

329**UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 22 czerwca 2001 r.

z okazji 10-lecia podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec.

1. Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, podpisany w Bonn dnia 17 czerwca 1991 r., stał się podstawą rozwoju współpracy we wszystkich dziedzinach, stworzył szansę na trwałe pojednanie obu narodów. Traktat był konsekwencją zmian politycznych w Europie, umożliwił obu krajom

współdziałanie w procesie europejskiego zjednoczenia w oparciu o wspólny system demokratycznych wartości i praw człowieka.

2. Zawarcie Traktatu poprzedzał długi proces normalizacji stosunków politycznych, zapoczątkowany podpisaniem układu z dnia 7 grudnia 1970 r. podczas

warszawskiej wizyty Willy Brandta. Stało się do dzięki zaangażowaniu pionierów porozumienia z kręgów intelektualnych, z Kościołów katolickiego i ewangelickiego oraz związanych z nimi środowisk polskich i niemieckich. Nową jakość w stosunkach polsko-niemieckich tworzyły w latach 70. i 80. polskie kręgi niezależne i opozycyjne. Dzięki ruchowi „Solidarność” możliwe stały się przełomowe zmiany w Europie Środkowo-Wschodniej. Przed Niemcami otworzyła się droga do zjednoczenia. Polacy poparli zjednoczenie w imię ideałów wolności i solidarności. Zjednoczone, demokratyczne Niemcy udzielały wszechstronnego wsparcia dążeniom wolnej Polski do struktur zachodnioeuropejskich i atlantyckich.

3. Rady polityczne i prawne dla pozytywnego rozwoju stosunków polsko-niemieckich stworzyły: Traktat z dnia 14 listopada 1990 r. o potwierdzeniu istniejącej między nimi granicy oraz Traktat o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, podpisany przez rządy Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec przed 10 laty. Traktat objął deklaracjami i postanowieniami najszerzy w relacjach polsko-niemieckich zakres współpracy: politykę bezpieczeństwa i rozbrojenie, finanse i gospodarkę, współpracę kulturalną, naukową i techniczną, rolnictwo, zwalczanie przestępczości, współpracę w sprawach prawnych i konsularnych, ochronę środowiska naturalnego, transport, telekomunikację, ruch osobowy i turystykę. Polska jest dziś największym partnerem handlowym Niemiec w Europie Środkowo-Wschodniej. Regularnie odbywają się konsultacje polityczne na wszystkich szczeblach. Rozwija się współpraca przygraniczna i wymiana młodzieży. Rozbudowywane są partnerstwa miast i regionów. Kwestię ochrony mniejszości narodowych Traktat rozwiązał zgodnie z przyjętymi w tym względzie standardami międzynarodowymi. Sejm RP z zadowoleniem stwierdza, że Rzeczypospolita Polska realizuje przyjęte zobowiązania. Wyrażamy przekonanie, że również społeczność polska w Niemczech w coraz większym stopniu korzystać będzie z zagwarantowanych w Traktacie praw i przywilejów.

4. Traktat z dnia 17 czerwca 1991 r. był wyrazem europejskiej opcji w polityce zagranicznej Polski. Znalazło w nim wyraz nasze dążenie do włączenia się w europejskie struktury bezpieczeństwa, gospodarcze i polityczne. Traktat wyraża także pozytywną odpowiedź Niemiec na prozachodni kurs naszej polityki. Podzielamy przekonanie twórców Traktatu, że bez dobrego sąsiedztwa polsko-niemieckiego trudno myśleć o prawdziwej jedności kontynentu europejskiego. Dzięki zapisom traktatowym możliwe stało się sformułowanie na początku lat 90. idei polsko-niemieckiej wspólnoty interesów. W jej ramach w ciągu ostatniej dekady udało się rozwiązać wiele problemów wynikających ze wspólnej, trudnej przeszłości, jednocześnie podjęliśmy liczne inicjatywy skierowane w przyszłość. Kolejnym ważnym krokiem na drodze ku zjednoczonej Europie będzie rozszerzenie Unii Europejskiej na Wschód. Perspektywa rozszerzenia została wyraźnie nakreślona podczas szczytu Unii w Nicei.

Polska potwierdza gotowość dołożenia wszelkich starań, aby jak najszybciej przystąpić do Unii Europejskiej. Jesteśmy wdzięczni naszym niemieckim partnerom za wsparcie polskich dążeń do szybkiego członkostwa. Dążenia te leżą w polsko-niemieckim i w europejskim interesie. Polska i Niemcy, wspólnie z Francją i innymi krajami, winny przyspieszyć proces jednoczenia Europy.

5. Sejm RP uważa, że u progu kolejnego etapu realizacji czerwcowego Traktatu należy położyć nacisk na rozwój kontaktów społecznych. Koniecznym jego warunkiem są dalsze zmiany w świadomości historycznej Polaków i Niemców. Niezbędna jest rzetelna wiedza, lepsze poznanie i zrozumienie, odrzucenie uprzedzeń i negatywnych stereotypów. Wymaga to zwiększenia bezpośrednich kontaktów, szerszej wymiany młodzieży, rozwijania nauki języka polskiego w niemieckich szkołach i niemieckiego — w polskich. W kreśleniu perspektyw współpracy ważną rolę mogą odegrać instytucje i grupy dialogu, jak Forum Polska-Niemcy.

6. Testem dobrosąsiedzkiej i europejskiej dojrzałości obu naszych krajów jest sytuacja na pograniczu. W dużej mierze tam właśnie decyduje się przyszłość naszych stosunków i procesu pojednania. Sejm RP stwierdza, że w oparciu o postanowienia Traktatu sprzed 10 lat nastąpił intensywny rozwój polsko-niemieckiej współpracy przygranicznej i regionalnej. Nasze pogranicze może być wzorem dla innych krajów aspirujących do budowy zjednoczonej Europy. Sejm RP wyraża opinię, że rozwój regionów po obu stronach granicy wymaga dalszych starań.

7. Polska i Niemcy zamierzają aktywnie uczestniczyć w kształtowaniu Europy XXI wieku. Stosunki obu krajów, ich współpraca i rzeczywiste partnerstwo mają dla Europy znaczenie porównywalne ze współdziałaniem niemiecko-francuskim. Sejm RP dostrzega nowe ważne obszary polsko-niemieckiej współpracy: współtworzenie europejskiej polityki wschodniej, harmonizowanie polityki europejskiej z polityką atlantycką, dyskusje nad przyszłym kształtem zjednoczonej Europy, współpracę technologiczną i naukową, projekty dotyczące strefy przygranicznej. Naszym wspólnym zadaniem jest takie przekształcenie stosunków dwustronnych, by przejść od współpracy elit politycznych do współpracy obywateli i społeczności.

8. Polska i Niemcy są świadome swej odpowiedzialności w Europie. Wyciągnięty z tego faktu właściwe wnioski. Dotychczasowa realizacja postanowień Traktatu z dnia 17 czerwca 1991 r. jest tego potwierdzeniem. Sejm RP wyraża przekonanie, że realizacja tych postanowień także w przyszłości będzie służyć obu krajom i Europie.